शारीरिक अपाङ्गता भएका बालबालिकालाई कसरी सहयोग गर्ने

शिक्षा ब्यूरो 2022

परिचय

आमाबाबुहरू सधैं आफ्ना बालबालिकाहरूलाई भविष्यमा सफल बनाउनको लागि राम्रो जीवन र सिक्ने वातावरण प्रदान गर्न चाहन्छन्। विशेष शैक्षिक आवश्यकता (SEN) भएका बालबालिकाहरूलाई प्रारम्भिक पहिचान र सहयोग प्रदान गर्दा उनीहरूलाई दैनिक जीवन र सिक्ने वातावरणमा घुलमिल हुन सजिलो हुन्छ र उनीहरूको क्षमता विकास हुन्छ ।

शारीरिक अपाङ्गता(PD) भनेको के हो?

PD भन्नाले केन्द्रीय र परिधीय न्यूरोलोजिकल प्रणालीका रोगहरु, आघात वा मस्कुलोस्केलेटल प्रणालीको अन्य जन्मजात रोगहरूको कारण हुने अपाङ्गतालाई जनाउँछ, जसले दैनिक जीवनमा एक वा एक भन्दा बढी पक्षमा बाधा वा सीमितता निम्त्याउँछ। शारीरिक अपाङ्गतामा मुख्यतया निम्न श्रेणीहरू समावेश छन्: मस्तिष्क पक्षाघात, स्पाइना बिफिडा, स्पाइनल मस्कुलर एट्रोफी, मस्कुलर डिस्ट्रोफी, एमप्युटेसन, ओस्टियोजेनेसिस इम्परफेक्टा, जुवेनायिल इडियोप्याथिक अर्थ्राइटीस, आदि।

आमाबाबुको भूमिका

आफ्नो बच्चालाई सकारात्मक वातावरण र उचित हेरचाह दिनुहोस्

- तपाईंको बच्चाको अपाङ्गता र सीमितताहरू चिन्नुहोस् र स्वीकार्नुहोस्
- परिवारका सदस्यहरूले PD भएका बच्चाको आवश्यकता बुझ्नुपर्छ; PD भएका बच्चाको हेरचाह गर्ने जिम्मेवारी सकारात्मक र सक्रिय रूपमा साझा गर्नुहोस्
- आफ्नो बच्चाको शारीरिक अवस्थाप्रति ध्यान दिनुहोस् र आवश्यक परेको बेला सहायक सामाग्रीहरू नियमित रूपमा जाँच्नुहोस् र आवश्यक परेमा प्रतिस्थापन गर्नुहोस्
- पुनर्वास चिकित्सा प्राप्त गर्न र घरमै प्रशिक्षण जारी राख्न आफ्नो बच्चालाई साथ दिनुहोस्
- विद्यालयलाई आफ्नो बच्चाको SEN जानकारी तुरुन्त र सक्रिय रुपमा प्रदान गर्नुहोस्, जस्तै: मूल्याङ्कन प्रतिवेदन, मेडिकल रिपोर्ट आदि ।
- विद्यालयमा आफ्नो बच्चाको सिकाइ र सामाजिक अनुकूलन अवस्था बुझ्न विद्यालयको विद्यार्थी सहयोग टोली, कक्षा शिक्षक र विषयगत शिक्षकहरुसँग सञ्चार कायम राख्नुहोस्; र आफ्नो विकास आवश्यकता संयुक्त रूपमा समर्थन गर्न आवश्यक परेको बेला स्कूल सँग उपयुक्त समर्थन रणनीति छलफल गर्नुहोस्

तपाईंको बच्चालाई विकासको मानसिकताका साथ सिकाई र जीवनका चुनौतीहरूको सामना गर्न मार्गदर्शन गर्नुहोस्

- आफ्नो बच्चाको स्वतन्त्र क्षमता विकास गरेर उसको आत्मसम्मान र प्रभावकारिता बढाउनुहोस्
- सबैको फरक–फरक गुण र कमजोरी हुन्छ भन्ने कुरा आफ्नो बच्चालाई बुझाउनुहोस् । जसले गर्दा उसले आफ्नो शारीरिक अवस्था र सीमिततालाई स्वीकार गर्नसिक्न सक्छ
- आफ्नो बच्चालाई आफ्नो शारीरिक अवस्था अरूलाई व्यक्त गर्न सिकाउनुहोस् र प्रोत्साहन दिनुहोस् अनि अरूसित उसको आत्म-स्वीकृति र कुराकानी गर्ने क्षमता बढाउनुहोस्
- बालबालिकालाई सकारात्मक सोचाइ राखेर विभिन्न चुनौतीहरूको सामना गर्न निर्देशन दिनुहोस् अनि आफ्नो बच्चाको प्रयास र राम्रो प्रदर्शनबारे सकारात्मक प्रतिक्रिया दिनुहोस्
- आफ्ना बालबालिकाको भावनामा ध्यान दिनुहोस् र कठिनाइहरूको समाधान खोज्न मदत गर्नुहोस् र अवरोधहरूलाई वृद्धि र सिक्ने अनुभवको रूपमा लिनुहोस्

- तपाईंको बच्चालाई उनीहरूको क्षमता विकास गर्न र उसको जीवन योजना बनाउन प्रोत्साहन दिनुहोस्आफ्नो बच्चालाई विभिन्न अतिरिक्त पाठ्यक्रम क्रियाकलापहरूमा भाग लिन प्रोत्साहित गर्नुहोस् ताकि उसलाई उसको रुचि र क्षमता बुझ्न र विकास गर्न मद्दत पुगोस् र उसले उपलब्धिको भावना बढाउन र आफ्नो सामाजिक वृत्तलाई चौडा पार्न सकोस्
- आफ्नो बच्चासँग थप अध्ययन छलफल गर्दा खुला विचार राख्नुहोस्, आवश्यक जानकारी प्राप्त गर्न उसलाई मद्दत गर्नुहोस्; अवसरहरू पत्ता लगाउनुहोस् र आफ्नो रुचि, शक्ति र आकांक्षाअनुसार आफ्नो जीवन योजना बनाउन आफ्नो बच्चालाई सहयोग गर्नुहोस्

SEN भएका बालबालिकालाई सहयोग गर्ने बारे थप जानकारीको लागि, आमाबाबुले शिक्षा ब्यूरो (EDB) वेबसाइट (लिङ्कको लागि

पछाडिको पृष्ठ हेर्नुहोस्) मा "सम्पूर्ण विधालय दृष्टिकोणमा आमाबाबुको गाइड" सन्दर्भ गर्न सक्छन्।

समर्थन सेवाहरू र रणनीतिहरू

साधारणतया, विशेषज्ञहरूको मूल्याङ्कन र सिफारिसको अधीनमा र आमाबाबुको सहमतिमा, अधिक गम्भीर PD वा धेरै अपाङ्गता भएका विद्यार्थीहरूलाई गहन सहायता सेवाका लागि विशेष विद्यालयहरूमा पठाउन सकिन्छ। हल्का PD भएका अन्य विद्यार्थीहरूले साधारण विधालयमा भर्ना गराउन सकिन्छ विद्यालयहरुले विद्यार्थीहरुको आवश्यकता अनुसार निम्न सहयोग प्रदान गर्नेछन् :

विशेष विद्यालयहरू

PD भएका बालबालिकाका लागि विधालयहरूले धेरै गम्भीर PD वा धेरै अपाङ्गता भएका विद्यार्थीहरूलाई शिक्षा सेवा प्रदान गर्छन्। शैक्षिक पाठ्यक्रम प्रदान गर्नुको अलावा, यी विद्यालयहरूले उपचारात्मक सेवा (फिजियोथेरापी, व्यावसायिक उपचार, बोलि चिकित्सा आदि) प्रदान गर्न सहायक तथा विशेषज्ञ कर्मचारीहरूलाई पनि रोजगार दिन्छन् र PD भएका विद्यार्थीहरूलाई आफ्नो क्षमता पूर्ण रूपमा विकास गर्न मद्दत गर्न पुनर्वास उपकरण तथा उपकरणहरू खरीद गर्छन्।

साधारण विद्यालयहरू

विद्यालयहरूले स्तरीय हस्तक्षेप मोडेल कार्यान्वयन गर्छन् र उनीहरूको व्यक्तिगत शारीरिक अवस्था अनुसार PD भएका विद्यार्थीहरूलाई समर्थन सेवा प्रदान गर्छन्। विद्यार्थीहरूको शारीरिक र मानसिक सहयोगको आवश्यकता उनीहरूको स्वास्थ्य स्थिति, उमेर वा विकास चरण परिवर्तन हुँदै जाँदा विद्यालयहरूले नियमित रूपमा सम्बन्धित पेशेवरहरूसँग परामर्श लिनुपर्छ, जस्तै डाक्टर, व्यावसायिक थेरापिस्ट, फिजियोथेरेपिस्ट आदि, र उपयुक्त हस्तक्षेप मोडेल स्थापना गर्न र विद्यार्थीहरूका लागि विशिष्ट व्यवस्था गर्न विद्यार्थी तथा आमाबुबाहरूको दृष्टिकोणलाई सन्दर्भ गर्नुपर्छ। यदि 2-स्तरिय "थप" समूह समर्थनले विद्यार्थीहरूका विभिन्न पक्षहरूमा समर्थन आवश्यकताहरू पूरा गर्न सकेन भने, विद्यालयहरूले विद्यार्थीहरूका लागि व्यक्तिगत 3-स्तरिय गहन समर्थन प्रदान गर्ने र उनीहरूका लागि "व्यक्तिगत शिक्षा योजना" बनाउने विचार गर्नेछन्। साधारणतया, विद्यालयहरूले विद्यार्थीहरूको आवश्यकता अनुसार निम्न समर्थन प्रदान गर्नेछन्:

<u>क्याम्पसको संस्कृति र नीति</u>

- शिक्षकहरूले विद्यार्थीहरूलाई विद्यार्थीहरूको विशेष आवश्यकता अनुसार एक अर्कालाई सहयोग गर्न प्रोत्साहित गरेर समावेशी संस्कृति निर्माण गर्नुपर्छ। जस्तै: भारी वस्तुहरू बोकेर, विधालय डायरी लेख्नु, विद्यार्थीहरूलाई लिफ्ट प्रयोग गर्न PD भएकालाइ साथ दिनु आदि।
- आवश्यक परेको बेला विद्यार्थी तथा आमाबुबालाई PD सम्बन्धी बुझाइ बढाउन र विद्यालयको नीति बुझ्न सक्ने गरी विभिन्न प्रकारका गोष्ठी आयोजना गर्ने वा जानकारीको व्यवस्था गरिनु पर्दछ ।

<u>क्याम्पसको वातावरण</u>

- विद्यालयका विभिन्न कुनाकाप्चामा विद्यार्थीको पहुँचलाई सुविधा प्रदान गर्ने र सुधारात्मक कार्य र सहायक सहायक साधन खरिद आदि मार्फत सुविधाको प्रयोग गर्ने।
- गतिशीलता बिग्रिएका विद्यार्थीहरूलाई कक्षाको प्रवेशद्वार नजिकै बस्न र उनीहरूलाई वरिपरि घुम्न वा ह्वीलचेयर, क्रच आदि जस्ता सहायक सहायकहरू राख्न पर्याप्त ठाउँ छ कि छैन पक्का गर्न व्यवस्थित गर्ने।

<u>सिक्ने र सिकाउने</u>

- PD भएका विद्यार्थीहरूको लागि उपयुक्त सहयोग वा विशेष व्यवस्था प्रदान गर्नुहोस् ताकि तिनीहरूले विभिन्न सिक्ने क्रियाकलापहरूमा भाग लिन सकून् साथै तिनीहरूले आफ्नो सिक्ने अनुभवलाई समृद्ध बनाउन सकून् र तिनीहरूको पूर्ण क्षमता महसुस गर्न सकून्
- विद्यार्थीहरूको विभिन्न आवश्यकताहरू पूरा गर्न विधालयको पाठ्यक्रम अनुकूलन र/वा विस्तार गर्नुहोस्
- विद्यार्थीहरूको कार्यात्मक सीमाहरू बुझ्नुहोस्, विद्यार्थीहरू, आमाबुबाहरू, शिक्षकहरू र सम्बन्धित पेशेवरहरूसँग उनीहरूको वास्तविक आवश्यकता अनुसार परामर्श गर्नुहोस् ताकि विद्यार्थीहरूलाई सिक्ने र मूल्याङ्कनमा उचित व्यवस्था गर्न सकियोस्, उदाहरणका लागि, समय भत्ताको उचित समायोजन वा मूल्याङ्कन अवधिमा पर्यवेक्षण विच्छेदको प्रावधान

<u>विद्यार्थीहरूको व्यक्तिगत आवश्यकता</u>

- आत्म-चित्र, भावना व्यवस्थापन, पारस्परिक सम्बन्ध आदिमा विद्यार्थीहरूको समर्थन आवश्यकताको जाँच गर्नुहोस्, र आवश्यकता अनुसार अनुगमन प्रदान गर्दछ।
- विद्यार्थीहरूको अवस्था र पुनर्वास आवश्यकता बुझ्न आवश्यक हुँदा सम्बन्धित पेशेवरहरू सँग सम्पर्क गर्नुहोस्, र समयावधि समायोजन गर्नुहोस्
- निरन्तर अवलोकन र विद्यार्थीहरूको अवस्था र पुनर्वास प्रगति रेकर्ड, र सम्बन्धित पेशेवरलाई यस्तो जानकारी रिपोर्ट प्रदान गर्नुहोस् ताकि

तिनीहरूले विद्यार्थीहरूको लागि थप उपयुक्त उपचार योजना बनाउन सकून्

घर-विद्यालय सहयोग

- विद्यार्थीहरूको अवस्था बुझ्न आमाबाबुसँग घनिष्ठ सम्पर्क कायम राख्नुहोस् र रणनीतिलाई समर्थन गर्न समयावधिपूर्वक समायोजन गर्न आवश्यक छ

उपयोगी वेबसाइटहरू र सोधपुछ टेलिफोन नम्बरहरू

शिक्षा ब्यूरो

https://www.edb.gov.hk/en/contact-us/hotline.html

हङकङ क्षेत्रीय शिक्षा कार्यालय	2863 4646
काउलुन क्षेत्रीय शिक्षा कार्यालय	3698 4108
नयाँ क्षेत्रहरू पूर्व क्षेत्रीय शिक्षा कार्यालय	2639 4876
नयाँ क्षेत्रहरू पश्चिम क्षेत्रीय शिक्षा कार्यालय	2437 7272
विशेष शिक्षा सम्बन्धी सामान्य सोधपुछ	3698 3957
शैक्षिक मनोविज्ञान सेवा खण्ड	
• हङकङ	3695 0486
• काउलुन	3698 4321/ 3907 0949
• नयाँ क्षेत्रहरू पूर्व	3547 2228
• नयाँ क्षेत्रहरू पश्चिम	2437 7270

"(SENSE)" एकीकृत शिक्षा र विशेष शिक्षासम्बन्धी जानकारी अनलाइन

https://sense.edb.gov.hk

- PD भएका विद्यार्थीहरूलाई समर्थन गर्ने बारे जानकारी

https://sense.edb.gov.hk/en/types-of-special-educational-needs/physical-disability/index.html

- "एकीकृत शिक्षाको लागि सम्पूर्ण विद्यालय दृष्टिकोण बारे आमाबुबाको लागि गाइड"

https://sense.edb.gov.hk/uploads/page/integrated-education/guidelines/ieparentguide.pdf

- "एकीकृत शिक्षाको लागि सम्पूर्ण विद्यालय दृष्टिकोण" सम्बन्धी सञ्चालन गाइड

https://sense.edb.gov.hk/uploads/page/integrated_education/landing/ie_guide_en.pdf

स्वास्थ्य विभाग

बाल मूल्याङ्कन सेवा	https://www.dhcas.gov.hk/en/
विद्यार्थी स्वास्थ्य सेवा	https://www.studenthealth.gov.hk/eindex.html

सामाजिक कल्याण विभाग

https://www.swd.gov.hk